

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto

Aika 10.12.2024 klo 10:00 - 11:25

Paikka Kokkolan seurakuntakeskus/ Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 31	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 32	Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 33	Vammaispalveluiden ajankohtaiskatsaus	5
§ 34	Välittävä Keski-Pohjanmaa - talkoohengellä hyvinvointia	6
§ 35	Ajankohtaiset asiat	8
§ 36	Kokemusasiantuntijan/asiantuntijan puheenvuoro	10
§ 37	Muut kokouksessa esille tulevat asiat	11
§ 38	Neuvoston seuraava kokoontuminen	14

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Möttönen Vuokko Konttila Sauli Mäkelä Silvo Parkkila Sirpa Törmälehto Asta Luoma Marjatta Salo Mauri Salminen Jussi Granvik Paul Tilli Kaarina	puheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen aluehallituksen edustaja esittelijä pöytäkirjanpitäjä asiakaskokemuspäällikkö	
Poissa	Nyberg Anders From Marianne Koskela Tiina Pollari Taisto Lukkarinen Margita Oikarinen-Nybacka Tarja Lång Johanna	vpj, jäsen jäsen jäsen jäsen aluehallituksen edustaja toimialuejohtaja hyvinvointikoordinaattori	

Käsitellyt asiat 31 - 38 §:t

Allekirjoitukset

puheenjohtaja

pöytäkirjanpitäjä

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja pidetään nähtävänä allekirjoituksen jälkeen yleisessä tietoverkossa.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 31

10.12.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 31

Kokous on kutsuttava koolle vähintään viikkoa ennen kokousta. Kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä osallistuu kokoukseen (toimielimen toimintasääntö).

Päätösesitys

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Keski-Pohjanmaan § 32
vammaisneuvosto

10.12.2024

Pöytäkirjan tarkastus

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 32

Päätösesitys Toimielin päättää hyväksyä edellisen kokouksen pöytäkirjan.

Päätös Neuvosto päätti hyväksyä edellisen kokouksen pöytäkirjan sellaisenaan.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 33

10.12.2024

Vammaispalveluiden ajankohtaiskatsaus

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 33

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Uusi organisaatio aloittaa 1.1.2025, josta syystä ei ole tarkoituksen mukaista pitää vammaispalvelujen ajankohtaiskatsausta tässä kokouksessa. Lisäksi uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan samoin 1.1.2025, joten ensimmäisessä vuoden 2025 kokouksessa on erityisen paljon kerrottavaa näistä kahdesta ajankohtaisesta asiasta.

Päätösesitys

Neuvosto siirtää ajankohtaiskatsauksen ja informaation uudesta vammaispalvelulaista seuraavaan kokoukseen.

Päätös

Neuvosto päätti siirtää ajankohtaiskatsauksen ja informaation uudesta vammaispalvelulaista seuraavaan kokoukseen.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 34

10.12.2024

Välittävä Keski-Pohjanmaa - talkoohengellä hyvinvointia

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 34
4597/00.02.01/2024

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen,
hyvinvointikoordinaattori Henri Nevalainen ja hyvinvointi-
koordinaattori Johanna Lång ja hanketyöntekijä Sanna-Kaisa Göös

Soiten hallinnolle tuodaan esiin kolmannen sektorin työn merkitystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, erityisesti yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Eri potilasjärjestöt toimivat ansiokkaasti potilaan tukena hänen vammaansa, sairauten tai kuntoutukseen liittyvissä asioissa.

Potilasjärjestöjen lisäksi alueella toimii lukuisia joukko muita liikunta-, vapaa-aika ja kulttuurijärjestöjä, jotka eri toiminnallaan tukevat Soiten asiakkaita ja edistävät alueellista terveyttä ja hyvinvointia.

Esimerkiksi Kosti ry ja Kepli ry toimivat yhdistysten kattojärjestöinä. Lisäksi eläkeläis-, vammais- ja nuorisjärjestöt tekevät erittäin tärkeää työtä omissa kohderyhmissään. Soite ja eri järjestöt yhdessä Keski-Pohjanmaan maakuntaliiton ja kuntien kanssa voivat yhdessä edistää maakunnan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Välittävän Keski-Pohjanmaan tavoitteena on edistää kaikkien alueen asukkaiden arjen aktiivisuutta heidän osallisuuttaan lisäämällä.

Tästä hyvästä yhteistyöstä on jo esimerkkinä Kaikukortti ja OLKA-toiminta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Yhteistyötä on tehty yhdistysten järjestöjen näkyvyyden lisäämiseksi esimerkiksi Lähellä.fi -palvelun avulla. Alueelle ollaan kehittämässä yhteistä hyvinvointia ja terveyttä edistävää palvelutarjontaa, joka hyödyntää järjestöjen osalta Lähellä.fi -palvelua koko alueen väestön käyttöön. Sote-ammattilaisia koulutetaan tunnistamaan aidosti hyte-palveluista hyötyvät asiakkaat sekä ohjaamaan heidät palvelujen ja toimintojen pariin. Mikäli asiakkaan omat voimavarat eivät riitä toimintaan mukaan lähtemiseen, sote-ammattilainen voi kirjoittaa hyvinvointilähetteen. Asiakas saa silloin rinnalleen koulutetun linkkihenkilön, joka ”rinnalla kulkien” saattaa asiakkaan järjestöjen toimintaan mukaan. Hyvinvointilähetettä on kansainvälisesti kehitetty ja tutkimuksen perusteella on viittausta siitä, että se vaikuttaa sote-käyntien määrään ja asiakkaan hyvinvointiin positiivisesti.

Oheisaineistona kannanotto.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 34

10.12.2024

Päätösesitys

Vammaisneuvosto esittää, että hyvinvointialue Soite edistää aktiivisesti

1. palvelutarjottimen käyttöönottoa
2. hyvinvointilähetteen hyödyntämistä
3. kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä.

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 35

10.12.2024

Ajankohtaiset asiat

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 35

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen ja
hyvinvointikoordinaattori Johanna Lång

Polis-keskustelualustaa on hyödynnetty Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soitessa keväästä 2023 alkaen yhteistyössä Sitran ja DigiFinlandin kanssa. Polis-keskusteluja on tehty kaikkiaan seitsemän;

- Nuorten mielenterveydestä (kaksi keskustelua)
- Ruotsinkielisistä palveluista (kaksi keskustelua)
- Pelastustoimen palvelutasopäätöksestä ja yleisestä varautumisesta
- Ikäihmisten palveluista ja arjen sujuvuudesta
- Vammaisten henkilöiden palveluista ja arjen sujuvuudesta

Polis-keskusteluista on pystytty viestittämään laajasti, koska vaikuttamistoimielimet olivat heti alusta alkaen vahvasti sitoutuneet keskustelujen laatimiseen ja viestimiseen. Rahallisesti Polis-keskustelualustan hyödyntämistä on helpottanut Sitran rahoitus OSVA-hankkeelle, joka oli peräti 50 %. Erityisesti Sitran rahoitus helpotti vahvaa viestimistä molemmilla kansalliskielillä.

Polis-alustan jatko on vielä avoinna, koska lopullista rahoitusta valtiolta, kunnilta ja hyvinvointialueilta ei ole vielä saatu. Alustavasti on keskusteltu, että hyvinvointialueiden talousarvioon varaama summa olisi noin 10.000 euroa. Tarvittava määräraha riippuu tietysti Polis-keskustelujen määrästä ja DigiFinlandin tarjoamasta tuesta. Uusi keskustelualusta on huomattavasti käyttäjäystävällisempi ja visuaalisesti näyttävämpi ja sen käyttö olisi helpompaa mobiililaitteella.

Mikäli Polis-keskustelualusta tulee hyvinvointialueellamme jatkossakin käyttöön, on tarkoituksenmukaista, että vammaispalveluista ja niiden sujuvuudesta tehdään jatkossakin kyselyjä ja niiden tuloksia hyödynnetään palveluiden ja palveluprosessien kehittämisessä ja näin ollen pystytään näkemään palveluihin ja niiden saatavuuteen liittyvä trendi.

Päätösesitys

Vammaisneuvosto päättää merkitä tiedokseen:

1. kokouksessa annettavan informaation
2. edellyttää, että jatkossakin toimi- ja palvelualueet kartoittavat

Keski-Pohjanmaan
vammasneuvosto

§ 35

10.12.2024

vammaisten palveluiden saavutettavuutta ja arjen sujuvuutta
3. suositella, että vuoden 2025 talousarvioon varataan 10.000 euroa
keskustelualustan käytön jatkamiseen

Päätös

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 36

10.12.2024

Kokemusasiantuntijan/asiantuntijan puheenvuoro

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 36

Valmistelija

asiakaskokemuspäällikkö, Kymenlaakson hyvinvointialue Kaarina
Tilli

Kymenlaaksossa toimivalla Prototyypit yhteisöllä oli mahdollisuus olla mukana kehittämässä asiakaspalauteratkaisun raportointinäkymää. Yhteisön jäsenten tehtävänä oli arvoida ASPA-hankkeessa kehitettäviä kansalaisille suunniteltuja asiakaspalautteen raportointinäkymiä, tarkastelemalla tuloksista kertovia havainnekuvia ja vastaamaan siinä yhteydessä aiheeseen liittyviin kysymyksiin. Selvyyden vuoksi Kymenlaakso ja Soite ovat luoneet pohjan valtakunnalliselle mallille STM:n ja THL:n ohjeistuksen mukaisesti.

Tehtävään vastasi 72 yhteisön jäsentä, joista 75% oli yli 50-vuotiaita. Suurin osa eli 79% koki asiakaspalautekyselyt hyödyllisiksi. Ne, jotka eivät pitäneet asiakaspalautekyselyitä hyödyllisenä eivät uskoneen niiden vaikuttavan palvelujen ja palveluprosessien kehittämiseen.

Oheisaineistona Tillin diaesitys.

Päätösesitys

Neuvosto päättää keskustella asiasta ja merkitsee saadun
informaation tiedokseen.

Päätös

Neuvosto keskusteli asiasta ja merkitsi saadun informaation
tiedokseen.

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 37

10.12.2024

Muut kokouksessa esille tulevat asiat

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 37

Valmistelija

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

1. Osallistava budjetointi

Osallistava budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat päättävät tietyn rahasumman käytöstä. Jättämällä ehdotuksen määrärahan käytöstä ja äänestämällä alueen asukkaat pääsevät vaikuttamaan suoraan siihen, miten osa Soiten budjetista käytetään. Tavoitteena on lisätä asukkaiden vaikuttamis- ja osallitumismahdollisuuksia sekä lisätä asukkaiden ja hyvinvointialueen vuoropuhelua. Soiten arvojen mukaisesti Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue on ensimmäisenä hyvinvointialueena Suomessa ottanut käyttöön osallistavan budjetoinnin.

Soiten aluehallitus on myöntänyt 100 000 euron määrärahan osallistavan budjetoinnin toteuttamiseen. Määräraha kohdennetaan alueen ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen sekä SoTe-palveluiden ja pelastuspalveluiden kehittämiseen Keski-Pohjanmaalla. Aluehallitus on sitoutunut toteuttamaan käyttökohteet eniten ääniä saaneista.

Oheisaineistona diaesitys osallistavasta budjetoinnista.

2. Äänimajakka

Äänimajakka on suunniteltu avustamaan näkövammaisia ja tekemään julkisista tiloista esteettömämpiä. Äänimajakka luo ääniä joka ohjaa näkövammaisia. Äänimajakka voi kertoa myös muita hyödyllisiä tietoja kuten kadunnimen tai lähellä olevan pyörätien olemassa olon. Äänimajakka on helppokäyttöinen ja sitä pystyy helposti käyttämään yksinkertaisella kaukosäätimellä tai puhelimeen ilmaiseksi asennettavalla sovelluksella.

Äänimajakka vähentää tapaturien riskiä näkövammaisilla. Selkeät ja kovaääniset viestit avustavat näkövammaisia ja helpottavat jokapäiväistä elämää. Äänellisten esteettömyysratkaisujen huolellisella ja riittävän aikaisella suunnittelulla voidaan tilojen käyttökokemus luoda kaikille miellyttäväksi.

Päätösesitys

1. Osallistava budjetointi

Neuvosto päättää merkitä tiedoksi saadun informaation, jakaa informaatiota osallistavasta budjetoinnista omilla kanavillaan,

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 37

10.12.2024

seurata osallistavan budjetoinnin kehittymistä ja edellyttää, että ensi vuonna hyödynnetään osallistavaa budjetointia Soitessa.

2. Äänimajakka

Neuvosto päättää esittää tekniselle palveluille, että äänimajakkan tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään vähintään uudessa Sote-keskuksessa.

Päätös

1.

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

2.

Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.

3.

Kokkolan vammaisjärjestöjen yhteistyötoimikunta oli toimittanut neuvostolle kirjeen, jossa esittävät seuraavaa kolmea asiaa eteenpäin vietäväksi:

3.1.

Kuljetuspalveluiden järjestäminen vammaisille ja liikuntarajoitteisille ikäihmisille.

Esitys:

Vammaisille ja liikuntarajoitteisille ikäihmisille henkilökohtainen oikeus tilata kuljetus paikalliselta tutulta taksilta/kuljetusyrittäjältä. Tuttu kuljettaja tuntee paikalliset olosuhteet erityisesti haja-asutus-alueilla – yhteisöllisyys. Samoin hän tuntee asiakkaansa, luo turvallisuutta asiakkaalle ja voi vähentää muunlaista palvelujen tarvetta esim. kotipalveluissa.

“Soite-taksin” toiminta-aika pidennetään arkipäivisin kello 8.-16.00.

Päätös:

Neuvosto lähettää asian tiedoksi ja vastattavaksi sosiaalijohtaja Oikarinen-Nybackalle ja palvelualuejohtaja Valkamalle sekä tiedoksi Tervian Witickille. Samalla neuvosto toteaa tämän esityksen olevan ristiriidassa Soiten nykyisten kuljetuspalveluiden soveltamisohjeiden kanssa ja vammaisjärjestöjen yhteistyötoimikunnan esityksen mukainen muutos edellyttäisi soveltamisohjeiden muuttamista.

3.2. Potilaan informoinnin puutteellisuus hoitajakson päättyessä.

Esitys:

Potilaan informointi tulisi toteuttaa yhtenäisesti sovitun “sablunan” mukaan ja sopia vastuista, kenen vastuulla mikäkin osio on.

Potilaalle tulisi antaa vielä kirjallinen materiaali soveltuvien osien mukaan kotiläksyiksi.

Päätös:

Neuvosto lähettää asian tiedoksi ja vastattavaksi johtaja ylilääkäri

Keski-Pohjanmaan
vammaisneuvosto

§ 37

10.12.2024

Virralle ja johtaja ylihoitaja Kurikkalalle korostaen kirjallisen materiaalin saamista ainakin sitä pyydettyäessä.

3.3. Digi-osaaminen.

Esitys:

Soite laatii palvelu- ja yhteystietojen puhelinluettelon ja jakaa sen alueensa ja lähialueen (Pietarsaaren seutu ja Kalajokilaakso) joka savuun.

Päätös:

Neuvosto lähettää asian tiedoksi talousjohtaja Saarelalle ja kehittämisasiantuntija Luomalalle sekä viestintäpäällikkö Jaakonaholle korostaen samalla monipuolisen digi-palvelujen koulutuksen tärkeyttä sekä nettisivujen käytön helppoutta.

Keski-Pohjanmaan § 38
vammaisneuvosto

10.12.2024

Neuvoston seuraava kokoontuminen

Keski-Pohjanmaan vammaisneuvosto 10.12.2024 § 38

Valmistelija Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Päätösesitys Neuvoston seuraava kokous on 20.2.2025 kello 9.00 alkaen. Kokous pidetään etänä Teams-yhteyden avulla. Esittelijä Salminen lähettää kaikille jäsenille sähköpostitse Teams-linkin lähempänä kokouksen ajankohtaa.

Päätös Neuvosto päätti esityksen mukaisesti.